

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

The Development of academic achievement on the topic of good citizenship according to the democratic way using the method of organizing activities according to the inquiry cycle steps (5Es) of students in Mathayom 2 HatYaiWittayalaiSomboonkulkanya School, HatYai District, Songkhla Province.

ชรินทร์ ชูชื่น¹

Charintorn chuchuen¹

¹ นักศึกษากระสบการณวิชาชีพรู สาขาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย พัฒนาขึ้นหลังจากใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า 28.21 ซึ่งนักเรียนทุกคนมีค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าสูงขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้ามากที่สุด คือ ร้อยละ 70 จำนวน 1 คน น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 5 จำนวน 3 คน และฐานนิยมค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า คือ ร้อยละ 30 จำนวน 7 คน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง

ผลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย หลังใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยหลังการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยคะแนน 14.74 หรือร้อยละ 73.69 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนน 5.64 หรือร้อยละ 28.21 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน หาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง ผลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิ์ทสเกล โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.77 ซึ่งอยู่ในระดับ มาก ที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

Abstract

The purposes of this research are 1) to develop academic achievement on the topic of good citizenship according to the democratic way; By using the method of organizing activities according to the inquiry cycle steps (5Es) of Mathayom 2 students at HatYai Wittayalai Somboonkulkanya School, Hat Yai District, Songkhla Province. 2) To compare academic achievement on the topic of good citizenship according to the democratic way By using the method of organizing activities according to the inquiry cycle steps (5Es) of Mathayom 2 students at HatYai Wittayalai Somboonkulkanya School, Hat Yai District, Songkhla Province. 3) To study educational satisfaction on the subject of good citizens according to the democratic way. By using the method of organizing activities according to the inquiry cycle steps (5Es) of Mathayom 2 students at Hat Yai Wittayalai Somboonkulkanya School, Hat Yai District, Songkhla Province.

The results of the development of academic achievement on the topic of good citizenship according to the democratic way Developed after using the method of organizing activities according to the inquiry cycle steps (5Es). The average progress percentage was 28.21%, with all students showing an improvement in their average progress rates. The highest percentage of progress was 70%, achieved by 1 individuals, while the lowest was 5%, observed in 3 individual. The mode of the average percentage of progress was 30%, seen in 7 individuals. Academic achievement on the

topic of good citizenship according to the democratic way Developed after using the method of organizing activities according to the inquiry cycle steps (5Es)., compared to before the intervention. Following the learning program, the mean score was 14.74, equivalent to 73.69%, representing a mean score difference of 5.64, or 28.21%. And Mathayom 2 students at Hat Yai Wittayalai Somboonkulkanya School, Hat Yai District, Songkhla Province, were satisfied with their learning about good citizenship according to the democratic way. Using the method of organizing activities according to the steps of the inquiry cycle (5Es) using a 5-point Likert scale rating scale. with an overall average of 4.77, which is at the highest level.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยในชั้นเรียนเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา การช่วยเหลือ และการให้คำปรึกษาแนะแนวทางเป็นอย่างดีจาก อาจารย์ว่าที่ร้อยตรี ดร.ขวัญดาว ปิ่นทองพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ คณะผู้วิจัยรู้สึกทราบบังคับเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณนายฤศร นาวารี และนางเสาวคนธ์ จิตภิรมย์ คุณครูผู้สอนกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา ที่ได้ตรวจสอบ และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือวิจัย ปรับปรุง แก้ไขให้มีความถูกต้องและเหมาะสม

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร และครูประจำรายวิชาสังคมศึกษา ฯ โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุลกันยา จังหวัดสงขลา ที่ให้ความอนุเคราะห์ และอำนวยความสะดวกตลอดเวลาในการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบพระคุณบิดามารดา และบุคคลในครอบครัวของผู้วิจัยที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/10 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือ ในการวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากรายงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ขอมอบเป็นกตัญญูแก่แต่บิดา มารดา บุรพาอาจารย์ ที่ให้ความรัก ความหวังใจ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

นายชรินทร์ ชูชื่น

11 กันยายน 2567

บทนำ

สังคมประชาธิปไตย เป็นสังคมที่สมาชิกทุกคนในสังคมรู้จักหน้าที่และบทบาทของตนเอง เป็นบุคคลที่มีคุณธรรมและ จริยธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต รู้จักการมีส่วนร่วม การทำงานร่วมกัน บทบาท สิทธิหน้าที่ เสรีภาพทั้งของตนเองและ ผู้อื่น รวมถึงเคารพกติกาของสังคมประชาธิปไตยด้วยการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม ไม่ว่าจะเกี่ยวกับทาง การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศด้วยความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกที่ดีโดยที่กล่าวมาเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการ เป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยเท่านั้น แต่หากประชากรพลเมืองภายในสังคมตระหนักถึงความสำคัญและสามารถปฏิบัติ ตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยได้นั้น จะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมดำเนินไปได้อย่างสงบสุข รวมถึงจรรโลงให้การ ปกครองระบอบประชาธิปไตยมีความมั่นคง (ดำรง ฐานดี และคณะ, 2562: 1) ดังนั้นการที่จะพัฒนาประเทศไทยให้ เจริญก้าวหน้าในทุกด้าน ประกอบไปด้วย ปัจจัยหลายประการ รวมถึงการที่ประชาชนมีความเป็นพลเมืองสูงด้วย แต่ในสถานการณ์ความเป็นจริงนั้น เมื่อคนจำนวนมากมาอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นสังคมที่มีขนาดใหญ่ ก็ย่อมที่จะเกิดปัญหาตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สมาชิกทุกคนในสังคมย่อมต้องมีบทบาทหน้าที่ตามสถานภาพของตน ซึ่งบทบาท และหน้าที่ของสมาชิก แต่ละคนจะมีความแตกต่างกันไป แต่ถ้าสมาชิกทุกคนในสังคมได้ปฏิบัติตาม บทบาทหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องก็จะได้ชื่อว่า เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติและยังส่งผลให้ประเทศชาติพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนั้นสมาชิกในสังคมทุกคน โดยเฉพาะเยาวชนที่ถือว่าเป็นอนาคตของชาติจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเพื่อช่วย นำพา ประเทศชาติให้พัฒนาสืบไป (ไพศาล ภูไพบูลย์ และคณะ, 2550: 2)

จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าฝึกประสบการณ์การเรียนการสอนที่โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์ กุลกันยาพบว่า นักเรียนมีความสนใจใฝ่รู้ในวิชาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ค่อนข้างน้อย มักจะเล่นโทรศัพท์มือถือ หรือเล่นเกมในระหว่างการเรียนการสอน ไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนและการทำกิจกรรมภายในห้องเรียนเท่าที่ควร และนักเรียนมักจะรอคอย คำตอบจากครูหรือการแนะนำจากครูอย่างเดียว ยึดติดให้ครูเป็นศูนย์กลาง โดยนักเรียนขาดการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เช่น การดูเนื้อหาการเรียนจากในหนังสือเพียงด้วยตัวเอง ไม่มีการแสดง ความคิดสร้างสรรค์ในการตอบและการคิด แก้ไขปัญหาตามหลักเหตุผล แสดงให้เห็นว่านักเรียนขาด การคิดและค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ อีกทั้งนักเรียนมักจะแสดงท่าทางเขินอาย หรือไม่กล้าโต้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์กันทั้งระหว่างครูกับนักเรียนและเพื่อนนักเรียนด้วยกัน เองใน เนื้อหาสาระที่เรียนรู้ ทั้งการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น หรือการนำเสนอหน้าชั้นเรียน จะ

แสดงให้เห็นว่า นักเรียนขาดความกล้าแสดงออก ผู้วิจัยค้นหาสาเหตุของปัญหา สรุปได้ว่า สาเหตุของปัญหาสืบเนื่องมาจากสื่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่มาในรูปแบบของเกมและสังคมออนไลน์ สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้มากกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และนักเรียนไม่ให้ความสำคัญต่อวิชาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมเท่าที่ควรอาจสืบเนื่องมาจาก เนื้อหาต้องอาศัยการท่องจำความรู้ ตลอดจนกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ไม่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งเป็นวิชาที่เกี่ยวกับสังคมรอบตัวโดยสามารถนำไปแก้ไขปัญหาหรือปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง กลายเป็นวิชาที่ยาก ไม่น่าสนใจ น่าเบื่อและไม่อยากเรียนในที่สุด จากสภาพปัญหาที่พบผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องถึงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโดยการจัดการกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เป็นการสอนที่สนับสนุนให้นักเรียนสามารถค้นพบความรู้หรือเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิม เน้นให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้โดยการแสวงหา และศึกษาค้นคว้า เพื่อสร้างองค์ความรู้ของตนเอง หาแนวทางแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเองแล้วนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เทคนิคเกมที่ช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ของนักเรียน เพิ่มการมีส่วนร่วมของนักเรียน อีกทั้งยังเป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้นักเรียนเล่นเกมตามกติกา และนำเนื้อหาข้อมูลของเกม พฤติกรรมการเล่น วิธีการเล่น และผลการเล่นเกมของนักเรียนมาใช้ในการอภิปรายเพื่อสรุปผลการเรียนรู้

จากความสำคัญที่กล่าวมาในข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายที่ขาดสื่อการเรียนรู้อื่นที่ทันสมัย และมีคุณภาพ มีความสำคัญควรได้รับการแก้ไขด้วยวิธีการจัดการกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะศึกษา ว่าวิธีการจัดการกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ได้หรือไม่ และจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยให้สูงขึ้นได้ และสามารถเป็นแนวทางแก่ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ปรับปรุงเพื่อพัฒนาการสอนของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดการกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

2.) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

3.) เพื่อศึกษาความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สมมติฐานการวิจัย

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยาได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยาพึงพอใจในการเรียนเรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/10 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 42 คน

2. ขอบเขตตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

2.2 ตัวแปรตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

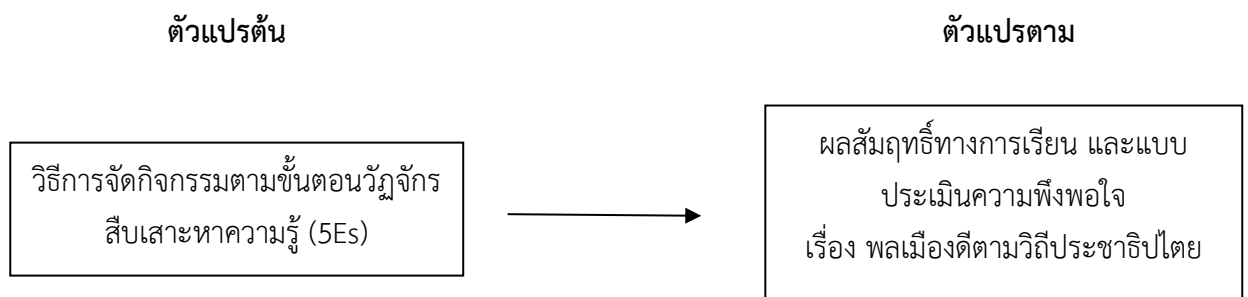
ครั้งนี้ คือ พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ซึ่งประกอบไปด้วย พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ผลจากการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย และแนวทางส่งเสริมให้ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

4. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ในช่วงวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ.2557 ถึง 2 สิงหาคม พ.ศ.2557

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) หมายถึง การสอนที่สนับสนุนให้นักเรียนสามารถค้นพบความรู้หรือเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิม เน้นให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ โดยการแสวงหาและศึกษาค้นคว้า เพื่อสร้างองค์ความรู้ของตนเอง หาแนวทางแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเอง แล้วนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

2. เทคนิคเกม หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการให้นักเรียนเล่นเกมตามกติกาและนำเนื้อหาและข้อมูลของเกมพฤติกรรมการเล่น วิธีการเล่น และผลการเล่นเกมของนักเรียนมาใช้ในการอภิปรายเพื่อสรุปการเรียนรู้

3. วิดีทัศน์ หมายถึง มัลติมีเดียที่สามารถแสดงภาพเคลื่อนไหวพร้อมเสียงบรรยายได้ การนำเสนอวิดีโอมีหลายรูปแบบ เช่น วิดีโอเพื่อการศึกษา วิดีโอเพื่อความบันเทิง ประโยชน์ของวิดีโอมีมากมาย นอกจากให้ความรู้ ให้ความบันเทิง ยังสามารถสร้างรายได้ให้กับผู้ใช้งาน เช่น วิดีโอนำเสนอสินค้าผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากร
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/10 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา จังหวัดสงขลา จำนวน 42 คน

แบบแผนการวิจัย

แบบแผนการทดลองในงานวิจัยครั้งนี้เป็นแบบกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบ One-Group Pretest-Posttest Design (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2552:69-71) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัย

ทดสอบก่อนเรียน (Pretest)	ตัวแปรอิสระ	ทดสอบหลังเรียน (Posttest)
O_1	X	O_2

เมื่อ O₁ แทน การทดสอบก่อนเรียน

X แทน การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ร่วมกับเทคนิคเกม

O₂ แทน การทดสอบหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) จำนวน 3 แผน รวม 6 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โครงสร้างเนื้อหาครอบคลุม เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ผลจากการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย และแนวทางส่งเสริมให้ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ซึ่งใช้สำหรับทดสอบนักเรียนก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 1 ฉบับ

3. แบบทดสอบความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา จังหวัดสงขลา โดยเป็นแบบสอบถามที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ตสเกล

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา จังหวัดสงขลา

1.1 ขั้นตอนการสร้าง ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และจริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.1.2 กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้

1.1.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.1.4 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกมเพื่อนำมาใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.1.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

1.2 ขั้นตอนการหาคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาสังคมศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมิน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ในด้านสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล โดยกำหนดระดับคุณภาพ ดังนี้

ระดับ 5 ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

และให้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

2. แบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

2.1 ขั้นตอนการสร้าง ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา จังหวัดสงขลา

2.1.2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

2.1.3 สร้างแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.2 ขั้นตอนการหาคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาสังคมศึกษา ด้านการจัดการ

เรียนรู้ และด้านการวัดและประเมิน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนี
ความสอดคล้อง IOC ระหว่างเนื้อหา กับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ โดยมีเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

-1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้อง

และกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.5

ผลจากการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ผลปรากฏว่าจำนวน
ข้อสอบที่สร้างขึ้นทั้งหมดมีค่า IOC เท่ากับ 0.66 – 1.00 เมื่อเทียบระดับเกณฑ์คุณภาพอยู่ในระดับ
ใช้ได้ทุกข้อถือว่าเป็นข้อสอบที่มีความเหมาะสม

3. แบบทดสอบความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้
วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา จังหวัดสงขลา

3.1 ขั้นตอนการสร้าง ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5
ระดับของลิเคิร์ตสเกล

3.1.2 กำหนดหัวข้อการประเมินความพึงพอใจ

3.1.3 สร้างแบบทดสอบความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถี
ประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา จังหวัดสงขลา โดยเป็นแบบสอบถามที่
ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ตสเกล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปี
การศึกษา 2567 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน
42 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การทดสอบก่อนเรียน

ผู้วิจัยทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบ โดยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถี
ประชาธิปไตย จำนวน 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน เวลา 20 นาที

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้กับประชากรตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง จำนวน 1 แผน ต่อสัปดาห์ ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา

2.1 กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน

2.2 นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

2.3 อธิบายความรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

2.4 ครูขยายความรู้ให้กับผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมเกมบ้านประชาธิปไตย

2.5 ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนองค์ความรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนสะท้อนคิดความรู้ที่ได้รับจากการเรียน

3. การทดสอบหลังเรียน

หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา ครบ 6 ชั่วโมงแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย จำนวน 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน เวลา 20 นาที ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน จากนั้นนำคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนไปวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบผลก่อนเรียนและหลังเรียนว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่

4. แบบทดสอบความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา จังหวัดสงขลา โดยเป็นแบบสอบถามที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ทสเกล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ร้อยละความก้าวหน้า} = \frac{\bar{x}_2 - \bar{x}_1}{\text{คะแนนเต็ม}} \times 100$$

เมื่อ $\bar{x}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน

เมื่อ $\bar{x}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน

1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean หรือ μ) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation หรือ S.D.) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$S.D. = \frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละคน

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้

2.1.1 ค่าความเหมาะสม โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 แบบทดสอบ

2.2.1 ค่าความเที่ยงตรง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.3 ความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียน ก่อนเรียน - หลังเรียน โดยใช้สูตร

ดังนี้

$$\text{ร้อยละความก้าวหน้า} = \frac{\bar{X}_2 - \bar{X}_1}{\text{คะแนนเต็ม}} \times 100$$

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน

เมื่อ $\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

ตารางที่ 1 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

ผลการทดสอบ	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	μ
หลังเรียน	19	10	14.74
ผลการพัฒนาร้อยละ ความก้าวหน้า	70	5	5.64

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) มีคะแนนเฉลี่ย 14.74 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 73.69 และมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า 28.21 โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้ามากที่สุด คือ ร้อยละ 70 จำนวน 1 คน น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 5 จำนวน 3 คน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ระหว่างก่อนและหลังใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ระหว่างก่อนและหลังใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

ผลการทดสอบ	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	μ
ก่อนเรียน	15	1	9.10
หลังเรียน	19	10	14.74
ผลการพัฒนาร้อยละ ความก้าวหน้า	70	5	5.64

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) มีคะแนนเฉลี่ย 14.74 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 73.69 สูงวกว่าก่อน

จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) โดยมีผลต่างของคะแนนเฉลี่ย 5.64 คิดเป็นร้อยละ 28.21 โดยมีผลต่างของคะแนนรายบุคคลสูงสุด คือ 14 คะแนน จำนวน 1 คน ผลต่างคะแนนที่ต่ำที่สุด คือ 1 คะแนน จำนวน 3 คน

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

ตารางที่ 3 แสดงความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

ข้อที่	หัวข้อประเมิน	μ	แปลความหมาย
1	เนื้อหาครบถ้วน	4.81	มากที่สุด
2	นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหา	4.69	มากที่สุด
3	การจัดการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4.88	มากที่สุด
4	นักเรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์	4.74	มากที่สุด
5	การวัด และประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์	4.71	มากที่สุด
6	สื่อการเรียนรู้ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการ และการแสวงหาความรู้	4.76	มากที่สุด
7	กิจกรรมการเรียนรู้ และเนื้อหา มีความยาก-ความง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	4.81	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.77	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) มีค่าเฉลี่ยรวม 4.77 ซึ่งอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยหัวข้อประเมินมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้มีความน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย 4.88 และน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย 4.69

สรุปผล

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย พัฒนาขึ้นหลังใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) โดยมีคะแนนเฉลี่ย 14.74 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 73.69 และมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า 28.21 ซึ่งนักเรียนทุกคนมีค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าสูงขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้ามากที่สุด คือ ร้อยละ 70 จำนวน 1 คน น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 5 จำนวน 3 คน และฐานนิยามค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า คือ ร้อยละ 30 จำนวน 7 คน

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย หลังใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) สูงกว่าก่อนใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) โดยก่อนการจัดการเรียนรู้อีกมีค่าเฉลี่ยคะแนน 9.10 หรือร้อยละ 45.48 และหลังการจัดการเรียนรู้อีกมีค่าเฉลี่ยคะแนน 14.74 หรือร้อยละ 73.69 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนน 5.64 หรือ 28.21

3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา จังหวัดสงขลา มีความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ตสเกล ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวม 4.77 ซึ่งอยู่ในระดับ มากที่สุด มีความถี่ของระดับคุณภาพมากที่สุด คือ ระดับ 5 มีความถี่ 266 รองลงมา คือ ระดับคุณภาพ 4 มีความถี่ 63 และ ระดับคุณภาพ 3 มีความถี่ 7 และน้อยที่สุด คือ ระดับคุณภาพ 2 และ 1 ไม่มีความถี่

อภิปรายผล

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าหลังการจัดการเรียนรู้นักเรียนทุกคนมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า

28.21 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เน้นให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนสามารถค้นพบความรู้หรือเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิม และสร้างองค์ความรู้ของตนเอง จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาขึ้น

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย หลังใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) สูงกว่าก่อนใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) โดยมีค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนน 5.64 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เน้นให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า สืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนสามารถค้นพบความรู้หรือเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิมและสร้างองค์ความรู้ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับบอชริระ อุดมาน และสิทธิพล อาจอินทร์ (2555) ที่ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5Es เรื่อง ภูมิศาสตร์ไทย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5Es มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 23.96 คิดเป็นร้อยละ 79.87 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลามีความพึงพอใจทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.77 ซึ่งอยู่ในระดับ ดีมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะการใช้เทคนิคต่างๆเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เช่น เทคนิคเกม สื่อการสอน เป็นต้น ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด วิเคราะห์ และสามารถจดจำเนื้อหาได้ง่ายยิ่งขึ้นผ่านจากสัมผัสผ่านภาพ เสียง และการเคลื่อนไหว ดังที่ วชิระ อินทร์อุดม (2539) ได้กล่าวถึง คุณค่า และประโยชน์ของเทคนิคเกมไว้ว่า เทคนิคเกมมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพใช้กับบุคคลได้ทุกเพศทุกวัยสามารถนำไปใช้สอนในวิชาต่างๆได้ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1) จากการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย หลังใช้วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) สูงขึ้น และนักเรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ แต่ต้องใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างมาก ดังนั้น ควรปรับเนื้อหาให้ความกระชับมากยิ่งขึ้น

1.2) จากการวิจัยพบว่า วิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ควรคำนึงถึงบริบททั่วไปของห้องเรียน ซึ่งห้องเรียนบางห้องประสบปัญหาเกี่ยวกับสัญญาณอินเทอร์เน็ต และลำโพง ทำให้ในการเปิดสื่อและการเล่นเกมในรูปแบบออนไลน์อาจเกิดปัญหาได้ ซึ่งผู้สอนควรเตรียมเทคนิคเกมอื่น ๆ สำรองไว้หากต้องประสบปัญหาดังกล่าว

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1) ควรมีการบูรณาการวิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ไปประยุกต์ใช้กับ วิธีและเทคนิคการสอนรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้การศึกษาค้นคว้ามีข้อมูลทางเลือกที่หลากหลาย

2.2) ควรนำวิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ไปปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้ในรายวิชา หรือสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อหาประสิทธิภาพของวิธีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ให้มีความหลากหลายในทุกสาขาวิชา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551. (ออนไลน์)

<https://drive.google.com/file/d/สืบค้นเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2567>

กนกวรรณ ชูชัยศรี. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาศาสนา เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบสืบเสาะหาความรู้(5Es) ร่วมกับสื่อการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนละงูพิทยาคม. (ออนไลน์).

<http://edu.skru.ac.th/file/research-std/so08.pdf>สืบค้นเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2567

กรมวิชาการ. (2546). การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)

กวี กรวิณและคณะ.(2564).หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ฉบับปรับปรุง 2560). กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว) จำกัด.

พนัชกร พิทธิยะกุล. (2563). หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา. สงขลา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

กาญจนา จันทร์ช่วง. (2560). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

งานวิจัยสาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

จิรพร ไกรสินธุ์. (2560). การพัฒนาวิธีสอนโดยใช้เกม (Game) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. (ออนไลน์).

https://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=169129&bcat_id=16 สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 สิงหาคม 2567

สิทธิพล อัจฉินทร์และอชิระ อุตมาน. (2555). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการคิดวิเคราะห์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่5 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5E. งานวิจัยสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประยูร จุลม่วง และอังคณา ตุงคะสมิต. (2552). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เกมเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์รายวิชาภูมิเศรษฐศาสตร์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

งานวิจัยสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น.

ปฎิภาณ สร้างคำ และรัชชัย จิตรนันท์.การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5E)

งานวิจัยสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.